

Suomen talous kesän korvalla 2020: Pahin ei toteutunut, mutta turnauskestävyyttä tarvitaan

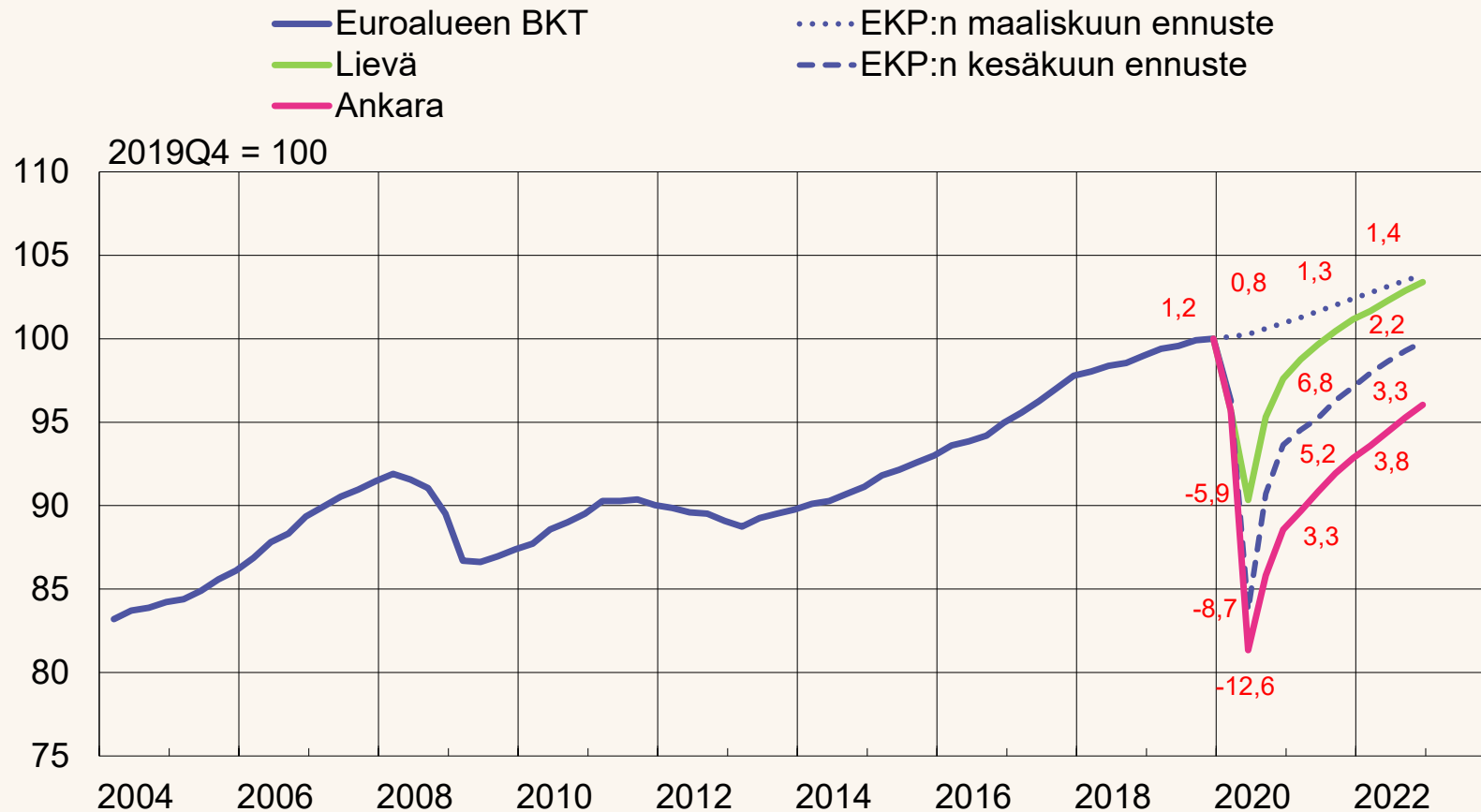
Euro & talous -tiedotustilaisuus 9.6.2020

Pääjohtaja Olli Rehn
Suomen Pankki

Yhteenveto

- Euroalue kyntää syvässä taantumassa tänä vuonna
- EKP:n elvyttävä rahapolitiikka pitää rahoitusolot kevyinä pitkään
- Yhteiseurooppalaiset toimet: kokonaisarvio, ei puolinaisarvio!
- Suomen kustannuskilpailukyky uhkaa heikentyä uudelleen
- Elpymisvaiheessa työllisyyden edellytysten syytä olla kunnossa
- Kasvun edellytysten ja julkisen talouden kestävyys vahvistaminen

Euroalueen bruttokansantuote supistuu jyrkästi ja alkaa toipua asteittain

Käyrän yläpuolella olevat luvut ovat vuosikasvuja, %.

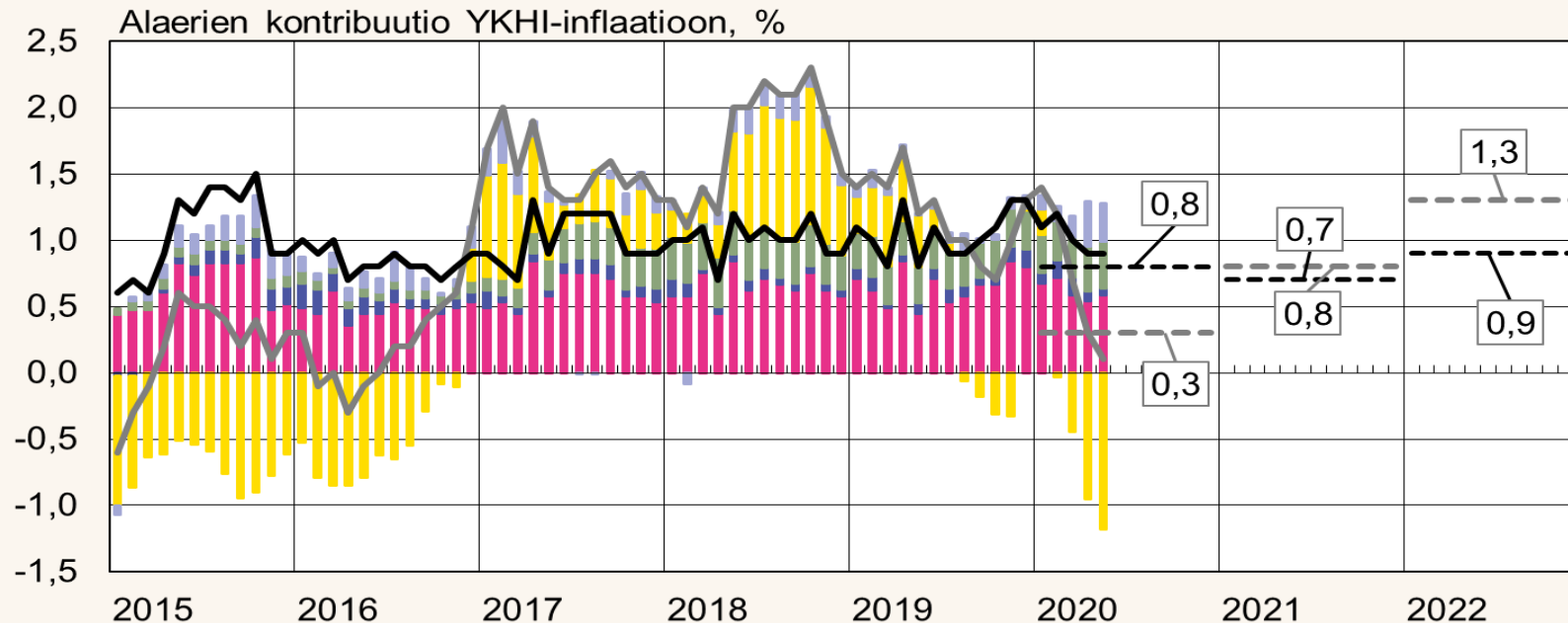
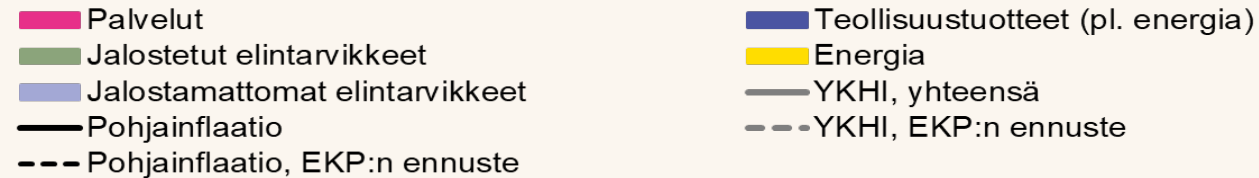
Lähde: EKP:n laskelmat ja Suomen Pankki.

35781@MMS2(2004)(2)

Keskuspankkien ja valvojen vastaukset koronakriisiin

- **Rahapolitiikkaa** kevennetty uudelleen – rahoitusvakaus ja likviditeetti
- **Pankkien pääomavaatimuksia** kevennetty – ylläpitää lainoituskykyä
- **Keskuspankkien globaali yhteistyö dollarilikviditeetin turvaamiseksi** suotuisilla valuutanvaihtojärjestelyillä (USD swap lines): Fed, EKP ja 4 muuta keskuspankkia, ym.
- Suomen Pankki ostanut **suomalaisia yritystodistuksia** osana sijoitustoimintaansa

Inflaatio hidastunut euroalueella ja tulevatkin näkymät vaikeat

HUOM. Tilastointimenetelmän muutos vääristää vuoden 2015 vuosi-inflaatiota.
 Lähteet: Eurostat ja EKP. 32426@YKHIkontrib(2)

Heikentynyt kysyntä painanut inflaationäkymiä

Samalla hintojen laskun todennäköisyys seuraavien 5 vuoden aikana on kasvanut optiohintojen mukaan.

* Painotettu kahdenoista kuukauden rullaava horisontti.

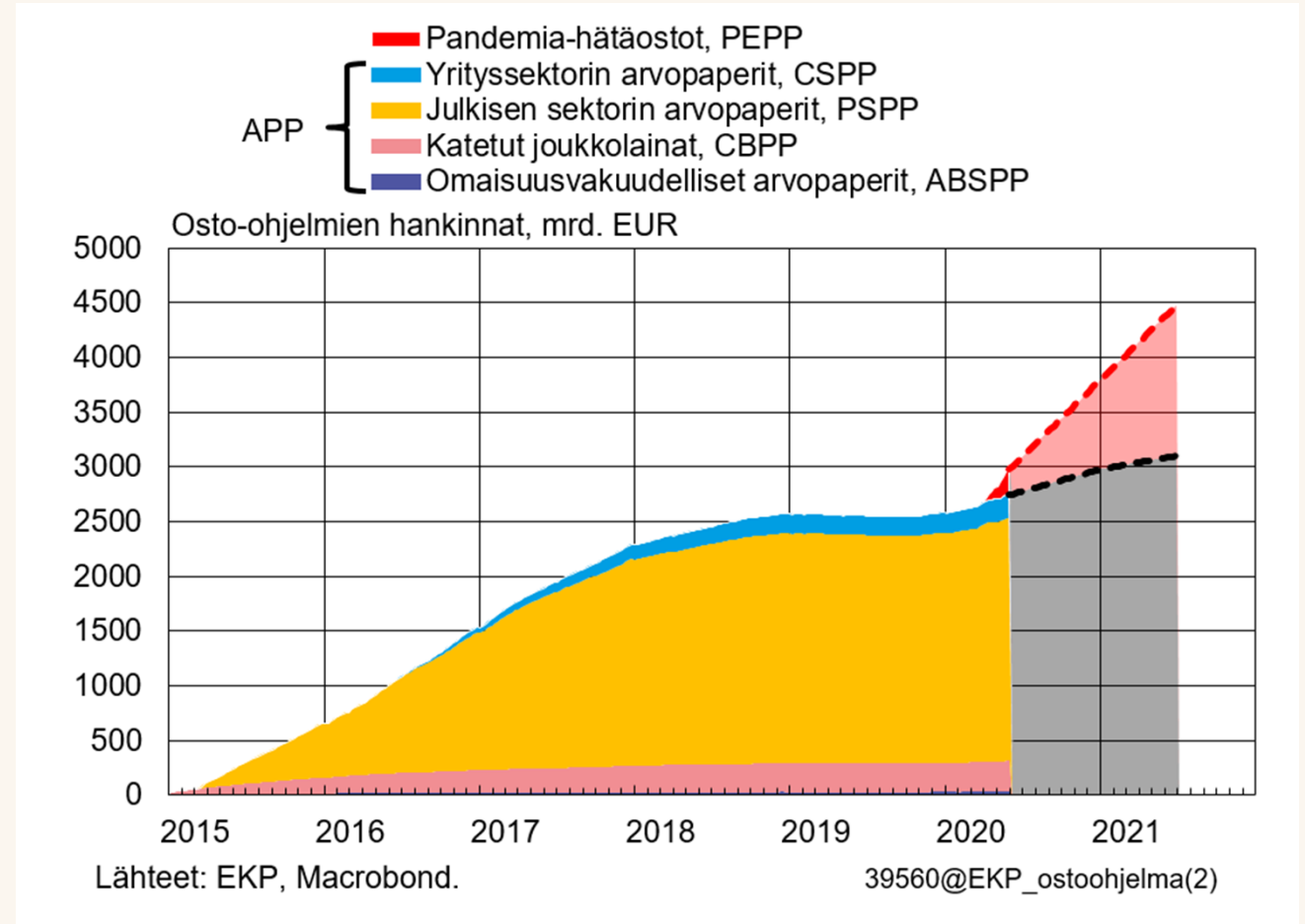
Markkinaodotukset laskettu inflaatiooswapeista.

Lähteet: EKP, Bloomberg, Consensus ja Suomen Pankin laskelmat.

32426@odotusSPF(2)

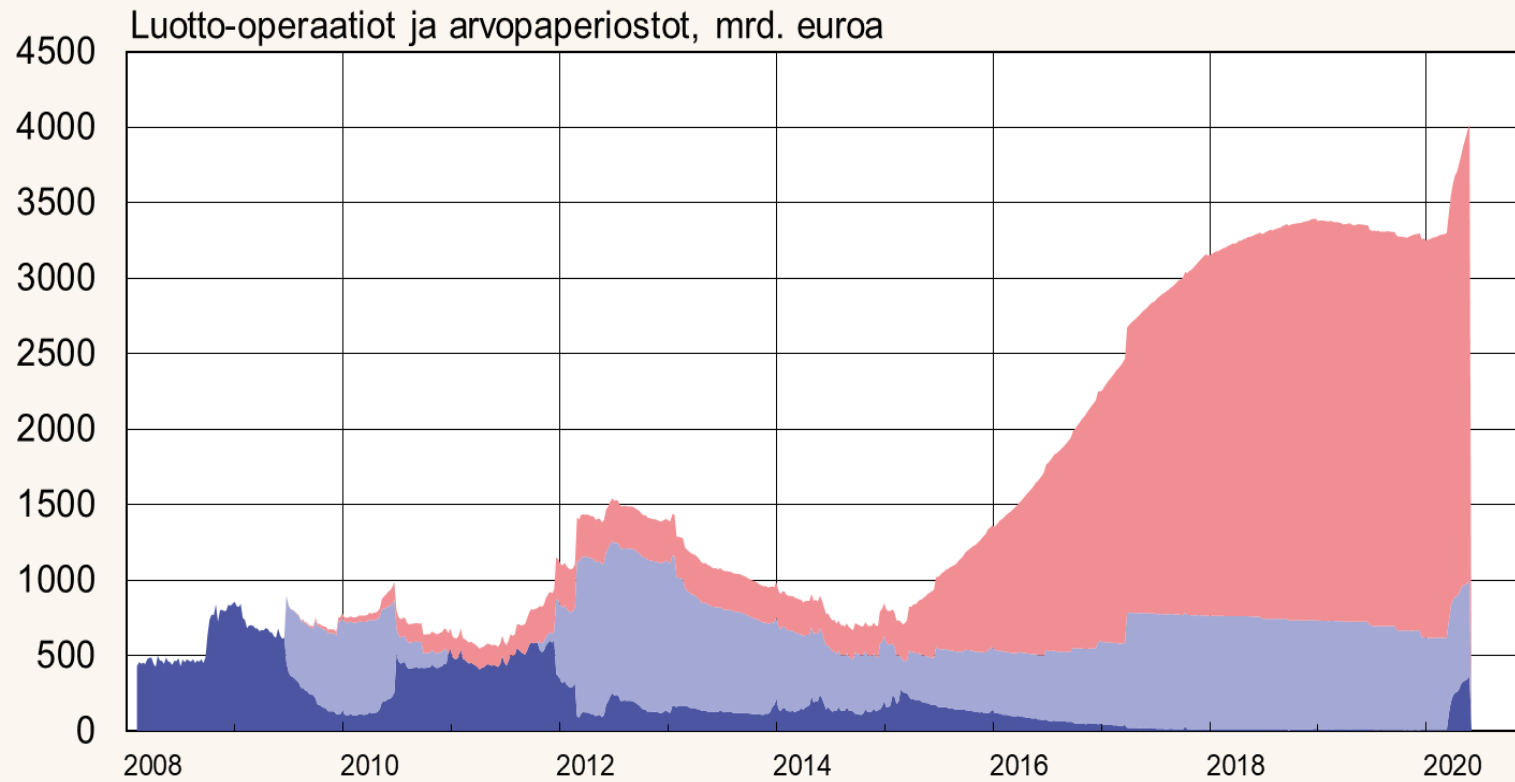
EKP pitää rahoitusolot erittäin kevyinä ja tukee siten euroalueen talouksia kriisin ylitse

- EKP päätti 18.3. pandemiaan liittyvästä 750 mrd. euron osto-ohjelmasta (**PEPP**) vuoden 2020 loppuun asti.
- **4.6. EKP päätti kasvattaa ja pidentää pandemiaan liittyvää ohjelmaa**
 - Ostoja 600 mrd. eurolla, yhteensä 1350 mrd. euroon. (pun. viiva)
 - Ostoja voidaan jatkaa ainakin kesäkuun 2021 loppuun asti.
 - Ohjelma sijoituksia investoidaan uudelleen ainakin v. 2022 loppuun.
- Omaisuuserien osto-ohjelmassa jatketaan ostoja nettomääräisesti 20 mrd. eurolla kk. ja lisäostoihin on varattu 120 mrd. euroa vuoden loppuun mennessä (musta viiva).

Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot auttavat kanavoimaan rahoitusta kotitalouksille ja yrityksille

- Rahapoliittisista syistä hallussa pidettävät arvopaperit
- Ylimääräiset vähintään 12 kk:n pituiset sekä kohdennetut rahapoliittiset luotot
- Rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät lyhytaikaiset luotot euroalueella

Lähde: EKP.

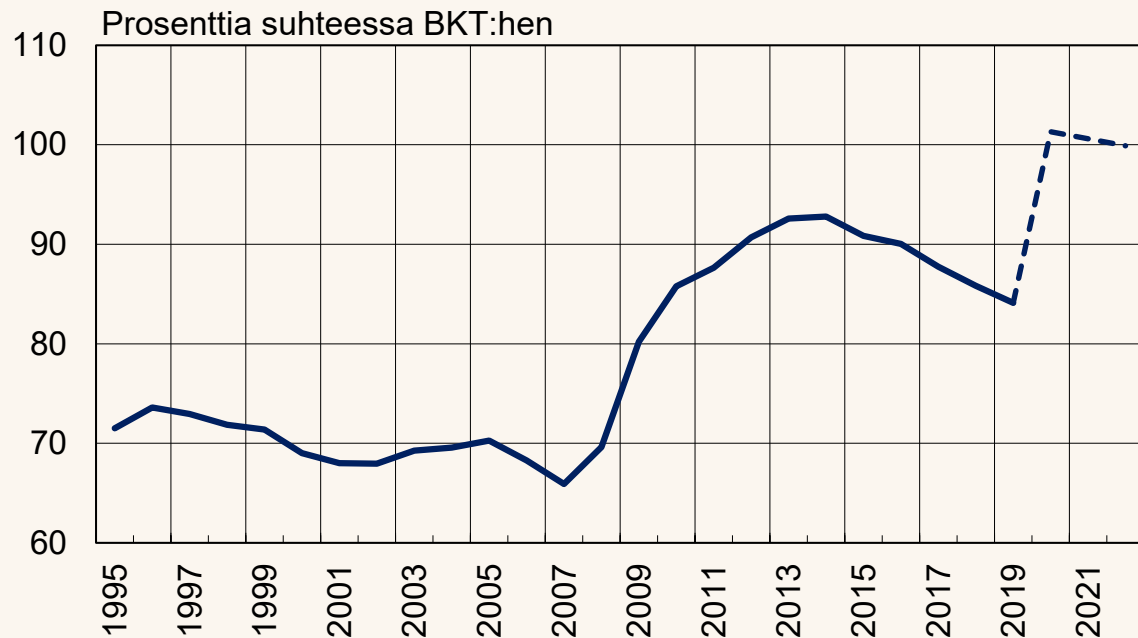
32422@ekp_tase2

Osa EU-maista on ajautumassa vakaviin vaikeuksiin

- Euroopan taantuma uhkaa myös Suomea, etenkin vientiä
- Monet jäsenmaat ryhtyneet mittaviin finanssipoliittisiin toimiin – kaikilla ei liikkumavaraa
- Tarvitaan myös yhteisiä eurooppalaisia ratkaisuja: väliaikaisia, nopeita ja riittävän suuria – kestävä kehitys, digitalous
- Ehdotettu elpymisväline toisi finanssipolitiikan kriisinhoidon eturintamaan, rahapolitiikan rinnalle
- Pitäisikö siitä tehdä puolinaisarvion sijaan **kokonaisarvio**?

Julkinen velka kasvaa uudelle tasolle tänä vuonna

Euroalueen julkinen velka

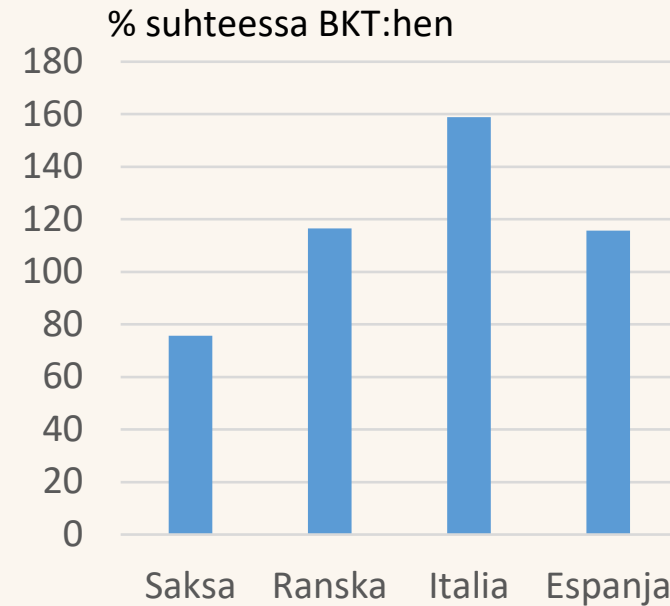

Lähde: EKP.

Ennuste: Eurojärjestelmä, kesäkuu 2020.

39557

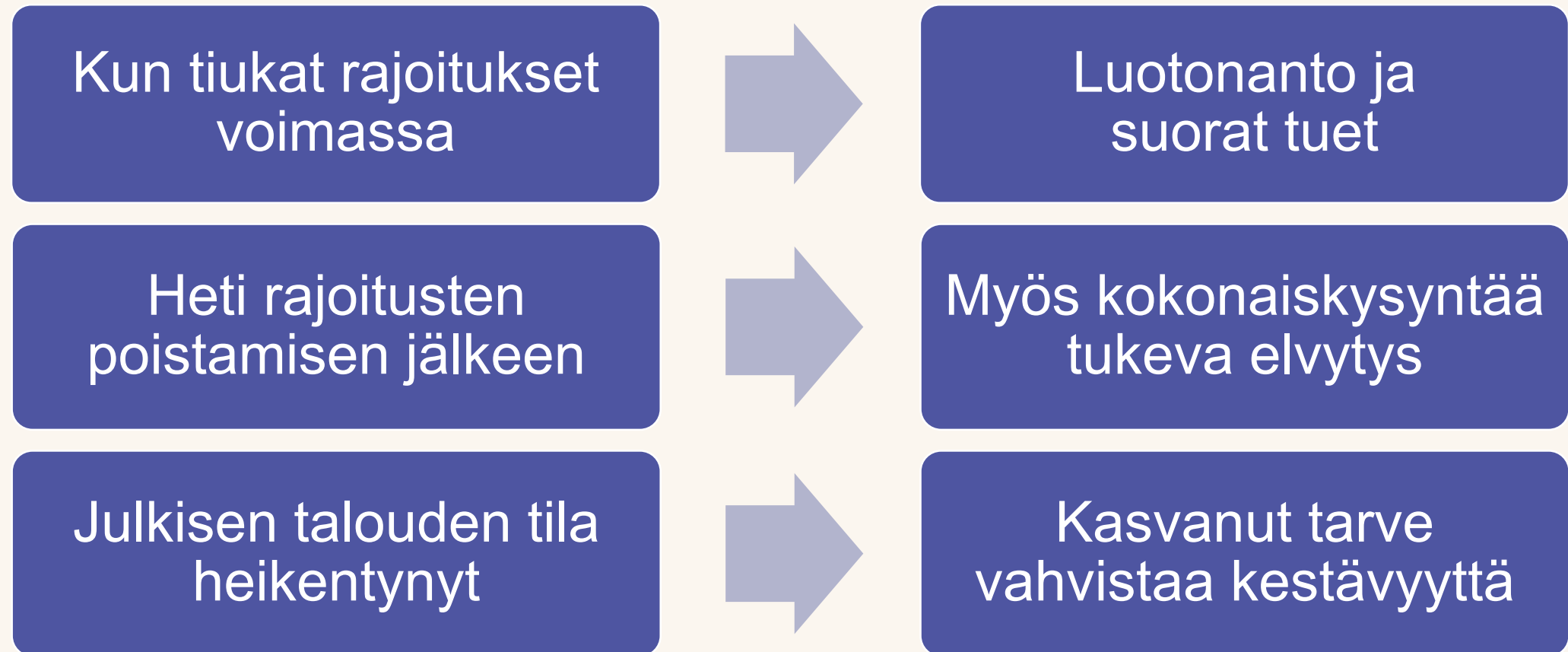
Julkinen velka vuonna 2020

Lähde: Euroopan komission ennuste, toukokuu 2020.

- Kestävän talouskasvun edellytysten parantaminen: uudistukset ja investoinnit
- Finanssipoliittisen elvytyksen oikea ajoitus ja kohdistuminen
- Hyvinä aikoina varauduttava huonompiin

Koronakriisin talouspolitiikka ja julkisen talouden tuki: painopisteitä eri vaiheissa

Työllisyyden turvaaminen ja vahvistaminen elpymisvaiheessa

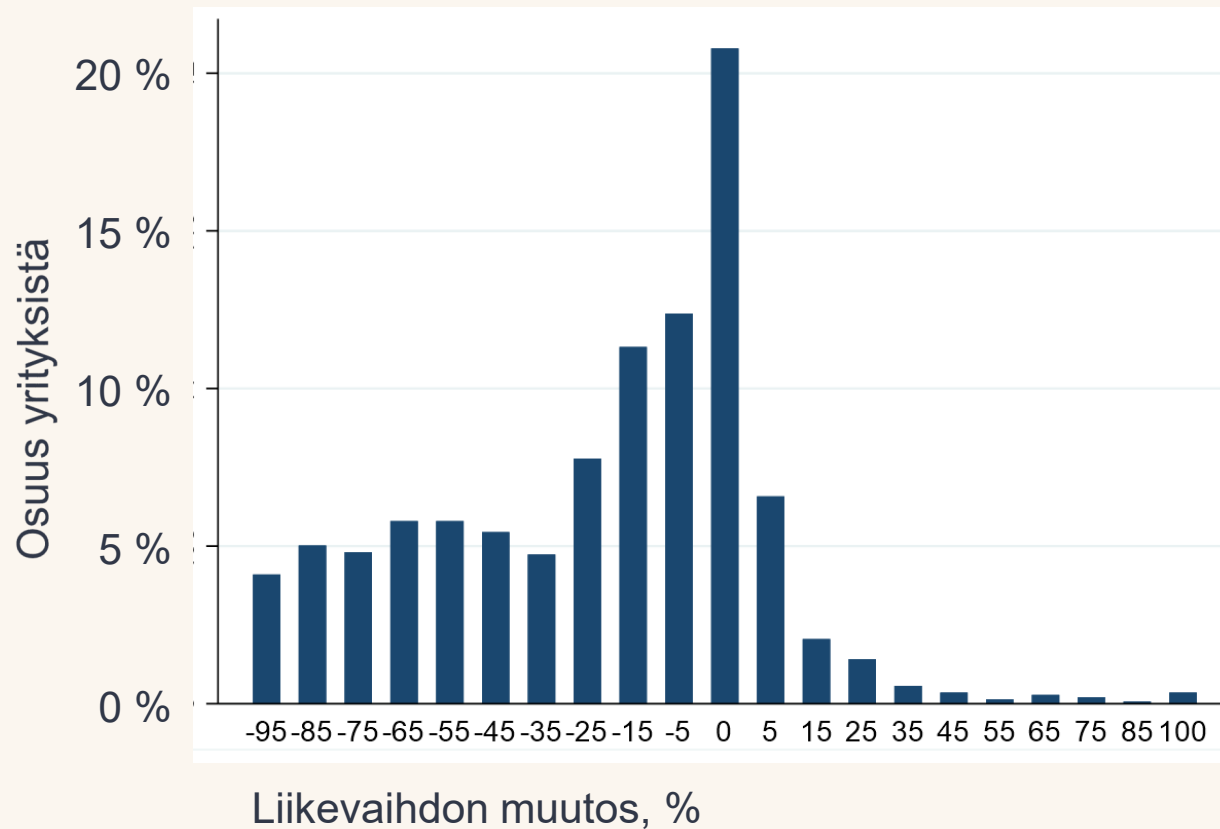
- Kriisit ovat usein jättäneet pitkän jäljen työllisyyteen
 - Osa työpaikkansa menettäneistä voi jäädä sivuun
 - Nuoret eivät löydä paikkaansa työmarkkinoilla
- Elpymisvaiheessa työllistymisen kannustimien pitää olla kohdallaan
- Työmarkkinaosapuolet ottivat vastuuta kriisin alussa: lomautusmenettelyjen nopeuttamisella todennäköisesti estettiin monta konkurssia ja vältyttiin irtisanomisilta

Yritysdata: lomautuksilla on vältetty irtisanomisia

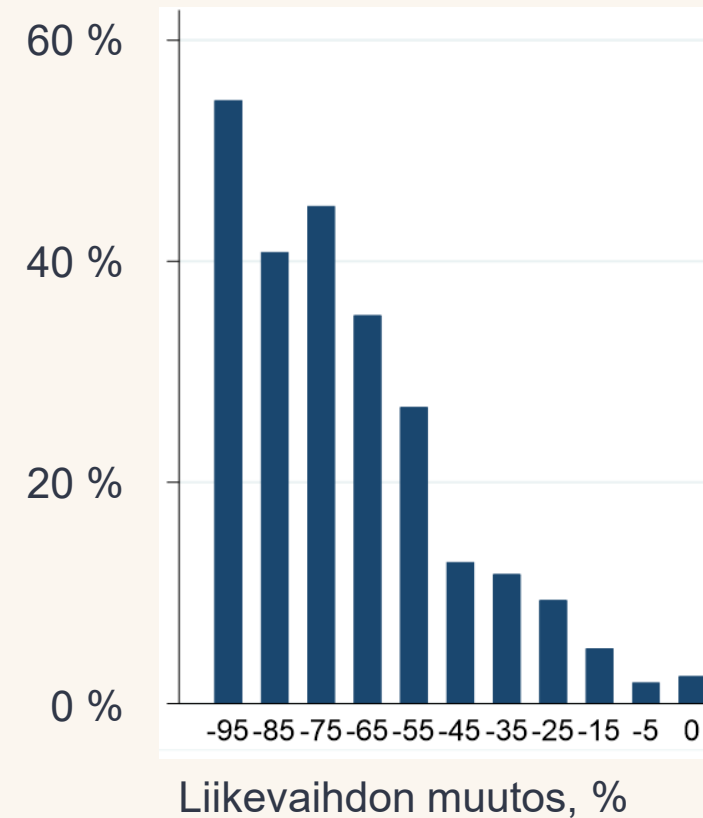
Petri Mäki-Fränti ja Juuso Vanhala: Yritykset vastaavat koronakriisiin työkustannuksia sopeuttamalla. www.eurojatalous.fi

Tilanne maaliskuussa 2020 vuotta aiempaan verrattuna

Yritysten jakautuminen liikevaihdon muutoksen mukaan

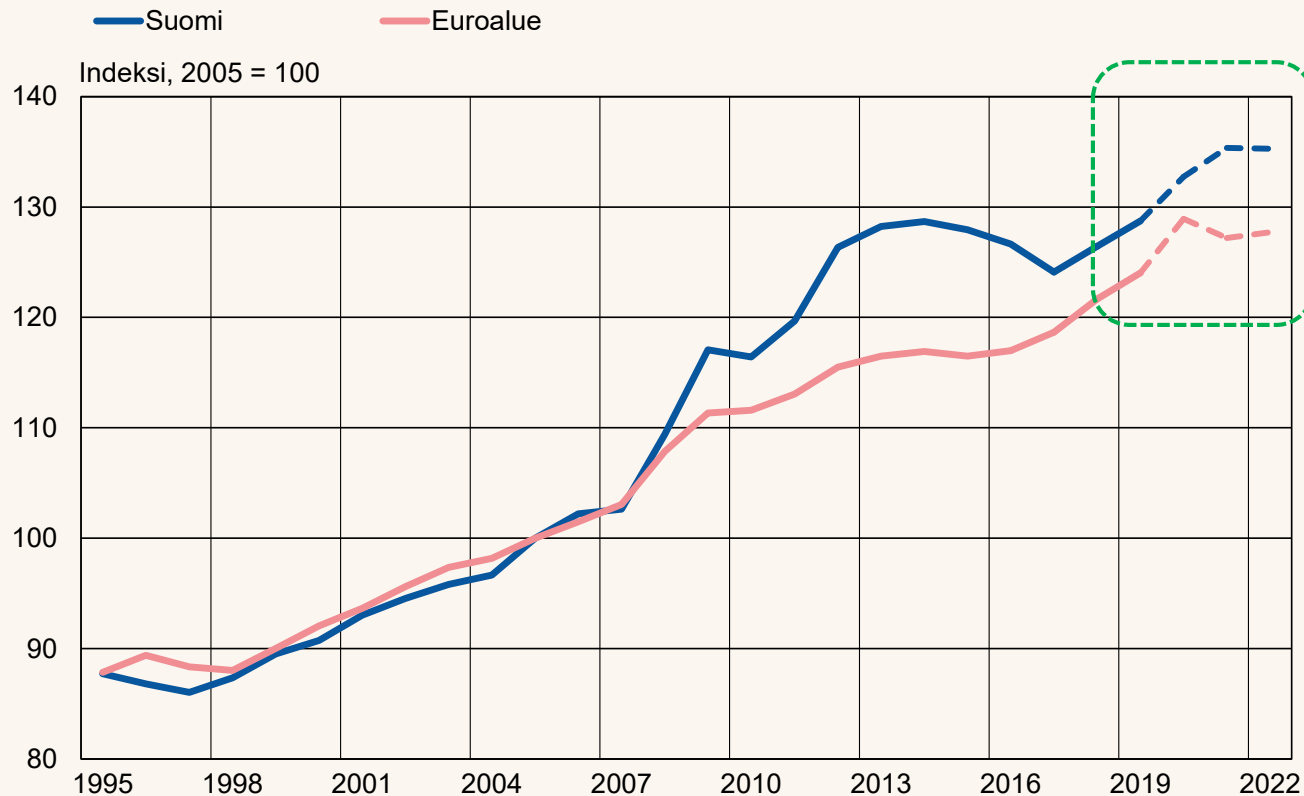

Työvoimakustannusten sopeuttamisen suuruus yrityksissä, joiden liikevaihto on supistunut

Jos ennusteet toteutuvat, Suomen kustannuskilpailukyky heikkenee

Vaihtosuhteiden korjatut yksikkötyökustannukset

Lähteet: Tilastokeskus, Eurostat sekä Suomen Pankin ja EKP:n kesäkuun 2020 ennusteet.

9.6.2020
eurojatalous.fi
38284@Kustannuskilpailukyky (E)

- Ennuste kertoo riskistä, jonka toteutumista syytä seurata
- Epävarmuus tulevasta nyt suuri:
 - Miten palkkakehitys sopeutuu muissa maissa?
 - Miten nopeasti taloudet elpyvät?
- Vuodenvaihteessa näkymät olivat kokonaan toisenlaiset
- Jos kustannuskilpailukyky uhkaa heikentyä, löytyykö sopimusjärjestelmän kautta helpotusta?

Koronakeväänä pahin ei toteutunut, mutta tulevaan liittyy paljon epävarmuutta ja turnauskestävyyttä tarvitaan

- Edessä nyt toivottavasti vaihe, jossa rajoitusten purkamista voidaan eri maissa jatkaa ja tuotanto kääntyy kasvuun
- Suomessa talouspolitiikka toiminut monella saralla, eikä pahin ole toteutunut
 - Ei ole koettu suurta konkurssiaaltoa
 - Irtisanomisten määrä on jäänyt pelättyä pienemmäksi lomautusjärjestelmän toimiessa
- Tuleva kehitys on silti epävarma
 - Tuleeko epidemian toinen aalto?
 - Kotimainen kysyntä on elpymässä, mutta viennin näkymät heikot
 - Luottotappioiden kasvun uhka

Nyt on talouspolitiikassa säädettävä kohdalleen sekä elvytysvaihe että kestävä kasvu

- Talouspolitiikan pitää vastata onnistuneesti
 - Ajankohtaiseen tilanteeseen: elvytyksen ajoitus, kohdentuminen ja mitoitus
 - Tarpeeseen tukea heikentyneitä pidemmän aikavälin näkymiä
- Keskeisiä uudistukset, joilla ylläpidetään hyvinvointivaltiota ja vahvistetaan julkisen talouden kestävyyttä:
 - Työllisyysasteen nostaminen pitkäjänteisesti
 - Menoja hillitsevän sote-uudistuksen toteuttaminen
- Samalla edessä huomisen haasteet, mutta jo tänään:
 - Kansantalouden tuottavuuskehitys
 - Kestävä kehitys ja ilmastonmuutos

Kiitos!

suomenpankki.fi